

MAN-16070202020300 Seat No. _____

**M. R. S. (Sem. II) (CBCS)
(W.E.F. - 2016) Examination**

March / April - 2018

**Horticulture & Forestry - II
(Core - 2) (Prod. Tech. in Vege.) (New Course)**

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ વિસ્તારથી જવાબ આપો : (કોઈ પણ એક) ૧૫
- (૧) નીચેના પોષક તત્ત્વોની જૈવિક ક્રિયાઓમાં અગત્ય જણાવો :
- (અ) પ્રોટીન (બ) કાર્બોહિદ્રેટ પદાર્થો
(ક) ચરબી (ડ) વિટામિન
- (૨) ભારતમાં શાકભાજીનું વાવેતર મર્યાદિત રહ્યું છે. તેનાં કારણો વિસ્તારથી સમજાવો.
- ૨ વિગતે ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ એક) ૧૫
- (૧) શંકર જાતો વાવેતરના ફાયદાઓ જણાવી, તેના વિકાસ વિશે સમજાવો.
- (૨) નીચેના પાકોની શંકર જાતો વિશે માહિતી આપો :
- (અ) રીંગણ (બ) ટમેટા
(ક) મરચી (ડ) ડુંગળી
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) ૧૫
- (૧) શાકભાજીના પાકોમાં પાકસંરક્ષણ
(૨) ધરૂવાડિયાની જરૂરિયાત
(૩) વૃદ્ધિ નિયંત્રકોના ઉપયોગમાં કાળજીઓ
(૪) શંકરજાતોનું મહત્ત્વ
(૫) રીંગણ, મરચા અને ભીંડામાં ખાતરની જરૂરિયાત

- ૪ નીચેના પાકોમાં સંકલિત જીવાત નિયંત્રણ જણાવો : ૧૫
(અ) રીંગણ
(બ) મરચી.

અથવા

- ૪ શાકભાજી પાકોમાં બીજ ઉત્પાદન માટેની પદ્ધતિ જણાવો. ૧૫
૫ શાકભાજીના પાકોમાં નિંદામણ ક્યારે અને કેવી રીતે કરવું જોઈએ ? સમજાવો. ૧૦

અથવા

- ૫ વૃદ્ધિ નિયંત્રકો એટલે શું ? સમજાવી, જુદા-જુદા વૃદ્ધિ નિયંત્રકોની શાકભાજીના પાકમાં ઉપયોગિતા જણાવો. ૧૦
